

اسکن کنید
و جدیدترین
شماره همشهری
مترو را روی
گوشی تلفن
همراه خود
بخوانید

شنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۰ - شماره ۱۶ - ض

افسانه‌های مترو

از درهای مترو فاصله بگیرید

۵۴

همکاری آکادمی علمی ساهیتیا با متروی هند؛
اتفاقی که همه کشورها به آن نیاز دارند

ریل‌هایی که بوی کتاب می‌دهند

۵۴

در «هفته دوچرخه‌سواری منتهی به مترو» ی
ونکور چه گذشت؟

تا محل کار بچرخ!

۷۶

با آداب استفاده از تلفن همراه
در خطوط متروی ژاپن آشنا شوید

در سکوت صحبت کنید!

۷۶

مسافران عزیز این قطار راننده ندارد!

۸

کارت دیجیتالی واکسن از شما، پیشنهاد سفر مترویی در تهران با ما

تمرین آشتی با شهر

عکس: منا عادل

بیکاری همشهری؟

مطمئن‌ترین آگهی‌های استخدام در

اپلیکیشن و سایت نیازمندی‌های همشهری

rahnama.com

عاطفه جویان | خط یک متروی تهران، قدیمی‌ترین قاب‌های خاطره‌انگیز تهران را در خود جای داده است. هیچ‌کس آنچه در زمان مشروطه یا صادرات امیرکبیر بر این مناطق گذشته است را به یاد ندارد؛ جز چند عکس رنگ‌ورفته، روزگاری عکاسی‌پدیده‌ر ایچی نبود. تنها سوژه‌هایی در قاب سیاه‌وسفید دوربین‌های می‌گرفتند که کسی در ارزش یا شگفتی آنها تردید نداشت. برخی از افراد، رویدادها و مکان‌ها، این سطح از ارزش را در خود جای داده‌اند و تصاویری از آنها باقی مانده که این روزها برای علاقه‌مندان به تاریخ یا تهران قدیم قابل توجه است. تاریخ ایران بعضاً در نقاطی رقم خورده است که این روزها عکس‌های رنگی، تصویر ایستگاه‌های مترو را در کنار آن به نمایش می‌گذارند. ایستگاه‌های تجریش، سعدی، امام‌خمینی (ره) و جوامرد قصاب از همین ایستگاه‌ها هستند.

کارت دیجیتال واکسن از شما، پیشنهاد سفر مترویی در تهران با ما

تمرین آشتی با شهر

سعيد برآبادی | هر رابطه‌ای پس از رفع مشکلات، نیاز به بهبود و بازآفرینی دارد؛ آن هم پس از طی شدن شرایط سخت و دوری از یکدیگر. از بهمن‌ماه آن سال سیاه ۱۳۹۸ تا امروز که تهران آرام آرام دارد به سمت آرامش و سلامتی می‌رود، یعنی در یک بازه تقریباً ۲ ساله اوج‌گیری پاندمی کرونا، رابطه شهروندان و متن شهر تا حدود زیادی از بین رفته و شاید اعیاد ربیع‌الاول بهانه‌ای باشد برای این آشتی، برای تمرین بازگشت به زندگی عادی و کشف دوباره تهران اما پیش از آنکه آماده سفر به نقاط دیدنی تهران شوید، شارژ بلیت متروی خود را چک کنید و کارت دیجیتال واکسن خود را از سایت وزارت بهداشت بگیرید و همراه داشته باشید؛ چون ما قرار است برایتان دیدنی‌های تهران را این بار از دریچه چشم ایستگاه‌های مترو ببینیم. در این تهران گردی، ایستگاه‌هایی را انتخاب کرده‌ایم که به بخش مهمی از آثار تاریخی و دیدنی تهران نزدیک باشند.

ایستگاه تجریش

ایستگاه میدان تجریش که در قلب منطقه یک شهرداری قرار گرفته، یکی از مهم‌ترین ایستگاه‌ها برای شروع گردشگری در تهران به حساب می‌آید. در این روزهای نورانی ماه ربیع‌الاول، احتمالاً نخستین مقصد گردشگرانی که در این ایستگاه از قطار پیاده می‌شوند زیارت امامزاده صالح (ع) در جوار این ایستگاه است. بعد از آن نوبت به بازدید از بازار تجریش و تنفس عطر میوه‌ها و سبزی‌های تازه می‌رسد و در آخر می‌توانید انتخاب کنید که دوست دارید کاخ سعدآباد را ببینید یا کاخ نیاوران را. شبکه تاکسی مستقر در ۲ میدان تجریش و قدس، شمارا به این دو کاخ خواهند رساند.

ایستگاه پانزده خرداد

ایستگاه پانزده خرداد در نوع خود یکی از مهم‌ترین ایستگاه‌های متروی تهران است؛ چرا که از زمان ساخت مترو در پایتخت، جابه‌جایی حجم انبوه مراجعان بازار بزرگ پایتخت یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های مدیریت شهری بوده و البته که خواهد بود. با این همه ایستگاه پانزده خرداد به لحاظ جغرافیایی نیز در یک موقعیت حساس قرار گرفته؛ این ایستگاه که در چهارراه گلوبندک واقع است، همسایه دیوار به دیوار بازار بزرگ و تاریخی تهران و کاخ گلستان به شمار می‌رود و به بسیاری از مناطق دیدنی قلب تهران قدیم نزدیک است؛ به عنوان مثال با ۵ دقیقه پیاده‌روی می‌توانید شمس‌العماره را در خیابان ناصر خسرو ببینید یا کمی بالاتر از آن، دارالفنون با گذشته تاریخی‌اش پیش روی شماست. همچنین در بازار هم دیدن مساجد و حسینیه‌های تاریخی را توصیه می‌کنیم که همگی به سادگی و با صرف چند دقیقه پیاده‌روی قابل دسترسی هستند.

ایستگاه تئاتر شهر

ممکن است تصمیم گرفته باشید حالا که واکسن زده‌اید، کمی در این روزهای پاییزی تهران پیاده‌روی کنید. طبیعتاً بهترین خیابان برای این کار، خیابان ولیعصر (عج) است که در مسیر طولانی خود، جلوه‌های متفاوتی از پایتخت را به عابران نشان می‌دهد. پیشنهاد ما برای این گشت و گذار، ایستگاه متروی تئاتر شهر است. از این ایستگاه علاوه بر آنکه می‌توانید به ۲ تالار هنری مهم پایتخت یعنی تالار رودکی و تئاتر شهر بروید و حتی آرام آرام خودتان را برای جشنواره‌های موسیقی و تئاتر و فیلم فجر آماده کنید، می‌توانید سری هم به کافه‌های مختلف حاضر در این خیابان بزنید. تفرج در پارک دانشجو، رفتن به پارک ساعی و... هم از طریق این ایستگاه و با کمک خطوط بی‌آرتی و تاکسی قابل انجام است.

حوالی سال ۴۵۵ قمری کنار دهکده دز اشیب، دهکده طبرشت وجود داشت؛ دهکده‌ای که حال تجریش نام دارد و یکی از مهم‌ترین ایستگاه‌های مترو را در خود جای داده است. قطب‌الدین راوندی، مورخ، در شرح سلطنت طغرل سلجوقی آورده است: «آن‌گاه سلطان از تبریز به سوی ری رفت تا ز فاف به دارالملک باشد. اندک مایه رنج بر وی مستولی شد، به قصران بیرونی، به در ری به دیه طبرشت از جهت خنکی هوا نزول فرمود، چه حرارت هوا بغایت بود.» طغرل بعدها از این منطقه به عنوان بیلاق استفاده می‌کرد. حتی زمانی که طهران به پایتخت قاجار تبدیل شد، تجریش هنوز منطقه‌ای بیلاقی به شمار می‌آمد. امامزاده صالح (ع) و بازار تجریش، شناسنامه کهنسالی این منطقه تهران هستند.

ایستگاه برج میلاد

خط ۷ مترو که چند ماهی است کار خود را آغاز کرده، علاوه بر ایجاد دسترسی ارزان به مناطقی چون اتوبان آهنگ، میدان قیام، بریانک و شهرک غرب، ایستگاه‌های متعددی هم دارد که همسایه آثار تاریخی و دیدنی‌های پایتخت به حساب می‌آید؛ مثلاً برای رفتن به موزه حیات وحش بریانک، استفاده از متروی ایستگاه بریانک فاصله شما را تا موزه به چند دقیقه کاهش خواهد داد. همچنین ایستگاه برج میلاد که در مجموعه فرهنگی برج قرار گرفته، بهترین وسیله برای تردد گردشگران به برج را فراهم کرده است. علاوه بر اینها اگر سوار متروهای این خط شدید ما ۲ پیشنهاد برایتان داریم: اولی پیاده شدن در ایستگاه چهل تن دولاب و گشت و گذار در محله قدیمی سر آسیاب دولاب است و دیگری، فلافل خوردن در همسایگی موزه حیات وحش بریانک.

ایستگاه بهارستان

ایستگاه بهارستان را به این خاطر پیشنهاد می‌کنیم که از طریق آن می‌شود به بخش مهمی از قلب تاریخی پایتخت رفت و جاذبه‌های کم‌نظیر آن را دید. با این همه، خود میدان بهارستان و راسته‌های منتهی به آن نیز یکی از محورهای است که با فروکش کردن پاندمی کرونا، به زودی میزبان تهرانی‌های بیشتری خواهد بود. بنابراین اگر قصد خرید پاییزی و قدم زدن بر سنگفرش‌های دل‌انگیز میدان بهارستان را دارید در همین ایستگاه از مترو پیاده شوید. دیدار از مسجد آیت الله مطهری، دیدار از ساختمان مجلس، رفتن به باغ نگارستان و... تنها بخشی از زیبایی‌های همسایه این مترو است؛ میدان بهارستان به محله‌هایی چون چراغ برق، امیرکبیر، سرچشمه و... دسترسی دارد که هر کدام از اینها، داستانی دارند برای چشم‌های جوینده شما در دل این شهر.

افسانه‌های مترو

از درهای مترو فاصله بگیرید

🚇 **شهاب شهسواری |** از قدیم گفته‌اند که عجله کار شیطان است. اما پای مترو که وسط می‌آید، همه ما انگار عجله داریم. زیاد هم عجیب نیست، راهروهای تنگ مترو، آدم را کلافه می‌کند. قطارها چند ثانیه‌ای بیشتر منتظر نمی‌مانند. گاهی بالای پله‌ها که هستیم صدای رسیدن یک خط را می‌شنویم و به سرعت پایین رفتن مان از پله‌ها می‌افزاییم تا بلکه سوار شویم اما می‌بینیم که قطار خط روبه‌رو وارد ایستگاه شده است و ما باید منتظر قطارمان بمانیم. گاهی هم به سرعت خودمان را به مترو می‌رسانیم و از لای درهای کشویی در حال بسته شدن وارد واگن می‌شویم. داستان فیلم «درهای کشویی» در مورد یکی از همین لحظات است؛ لحظه‌ای که به درهای در حال بسته شدن مترو می‌رسیم. قصه فیلم درهای کشویی، دو داستان موازی از زندگی یک زن است. داستان از لحظه رسیدن به در مترو به دو نیم تقسیم می‌شود؛ نیمی از داستان تعریف زندگی هلن، با بازی گوئینت پالتر و در صورت سوار شدن به متروی در حال حرکت است و نیم دیگر داستان تعریف زندگی هلن در صورت باز ماندن از سوار شدن به مترو. از همین حالا باید بگوییم که یکی از این دو مسیر نهایتاً برای هلن، قهرمان داستان، سرنوشتی بهتر رقم می‌زند. دیدن فیلم درهای کشویی، محصول ۱۹۹۸ آمریکا و بریتانیا، در نهایت ما را وادار می‌کند که گاهی به انتخاب‌های مان برای عجله کردن، بیشتر فکر کنیم. اینکه در پایان سفر چه چیزی در انتظار ماست و چرا باید برای رسیدن به آن عجله به خرج بدهیم.

چند لحظه تأخیر برای تمام زندگی

در داستان درهای کشویی هلن، کارمند روابط عمومی یک شرکت که اخراج شده‌است، زمانی که می‌تواند سوار مترو شود، در شرایطی قرار می‌گیرد که خیانت همسرش به‌خودش را با چشم‌های خودش می‌بیند و خیلی زود تصمیم می‌گیرد تا از او جدا شود. در داستان موازی، زمانی که او نمی‌تواند وارد مترو شود، شرایط خیلی تغییر می‌کند. اطلاعات ایستگاه خبر می‌دهد که قطارهای بعدی با تأخیر زیادی می‌رسند و او مجبور می‌شود که برای رسیدن به خانه از ایستگاه مترو خارج شود تا از تاکسی استفاده کند و در خیابان بعد از یک واقعه سرعت مجروح می‌شود و به بیمارستان می‌رود. این تأخیر باعث می‌شود که وقتی به خانه می‌رسد با صحنه خیانت همسرش مواجه نشود. با این حال در داستان دوم هم او نهایتاً متوجه خیانت مستمر همسرش در زندگی می‌شود. واقعیت این است که پایان‌بندی دو داستان تفاوت چشمگیری با هم دارند، اما آنچه در این داستان‌های موازی جالب توجه است، میزان تفاوتی است که یک انتخاب و چند لحظه تأخیر در سوار شدن به یک خط مترو می‌تواند در زندگی داشته‌باشد. در دو داستانی که این فیلم تعریف می‌کند، هلن مسیر زندگی کاملاً متفاوتی در پیش می‌گیرد، حتی چهره و وجنات او هم متفاوت است و نهایتاً هر چند کلیت زندگی او به‌عنوان یک کارمند اخراج شده روابط عمومی که هنوز متوجه نشده از همسرش حامله است، یکسان است اما اتفاقات کاملاً متفاوتی برای او رخ می‌دهد.

بخت کور

بسیاری فیلم درهای کشویی را وامدار فیلمی به نام «بخت کور» (Blind Chance) اثر کریستوف کیشلوفسکی لهستانی می‌دانند. ویتک، قهرمان فیلم بخت کور بعد از مرگ پدرش تحصیل در رشته پزشکی را رها و قصد سفر به ورشو می‌کند. او به ایستگاه قطار می‌رود تا به ورشو برود. این سکانسی است که به‌عنوان پیش‌فرض داستان سه بار تکرار می‌شود و هر بار احتمالی را برای زندگی ویتک پس از تلاش برای رسیدن به قطار به نمایش می‌گذارد. در داستان اول

همکاری آکادمی علمی ساهیتیا با متروی هند؛ اتفاقی که همه کشورها به آن نیاز دارند

ریل‌هایی که بوی کتاب می‌دهند

ما آدم‌های کتابخوانی نیستیم. یک سر این کتاب‌هراسی! به مسئله فرهنگسازی و سر دیگر آن، به عدم تلاش مسئولان برای تصحیح این فرهنگ، امکان معاشرت آسان و سریع با کتاب باشد؛ به این معنی که فرصتی فراهم شود تا افراد در مسیر زندگی روزانه خود، کتاب و کتابخانه را دیده و بتوانند به آسانی به آن دسترسی پیدا کنند. کشور هند، ایستگاه‌های مترو را به یک فرصت‌ساز پویا این کار تبدیل کرده است. این همکاری مشترک توسط خط متروی هند و آکادمی علمی «ساهیتیا»، فراهم شده است؛ اما به چه شکل. به غذاخوردن نداد و برای باز کردن اشتهای او، به مقداتی میل است. نخستین مخاطب برای مطالعه نیز همین ماجرا صادق متروی «کشمیر» در سال ۲۰۱۵ میلادی علمی ساهیتیا، در ایستگاه فقط کتابفروشی نبود؛ چرا که هدف، جذب افراد کتاب‌نخوان! به این کتابفروشی بود.

دیدن مهم بود

نخستین مسئله، طراحی کتابفروشی‌های مترو بود. به این معنی که باید از نظر نمای ظاهری جذاب بوده و کتاب‌ها به شیوه خوبی در معرض تماشای مخاطب قرار می‌گرفتند. ویترن‌های بلند با ساختار خاص، نخستین مسئله در طراحی بود. کتاب‌ها با شیوه خوبی در قفسه به‌ترین‌ها قرار گرفتند به‌طوری که امکان تماشای آنها کنار اینها، محصولات دیگر نیز فراهم بود. مجسمه، لوازم التحریر، خرده‌ریزهای کوچک برای هدیه بود... از شیطنت‌های کتابفروشی برای جلب نظر مخاطبان بود.

آکادمی ساهیتیا، آکادمی ملی ادبیات هند است که توسط دولت این کشور در سال ۱۹۵۴ تأسیس شده است و به صورت یک سازمان مستقل اداره می‌شود.

قبول فرمان آن حضرت تکان داد. پس از آنکه حضرت رفت، قنبر به جوانمرد گفت: «تو شاه مردان را نشناختی؟» جوانمرد دو چشم خود را با کارد بیرون آورد و دست خود را با ساطور از تن جدا کرد و به قنبر گفت که او را نزد علی(ع) ببرد. حضرت علی فرمود چشمان و دست وی را در موضع خود بپنهند، سپس فاتحه‌ای خواند و بر جوانمرد دمید، فوراً چشمان و دست او درست شد». افسانه‌ها، اغلب حکمتی در خود پنهان کرده‌اند اما از این افسانه برای ما نام جوانمرد قصاب مانده است. اکنون ایستگاه جوانمرد قصاب نیز در این منطقه مورد توجه قرار دارد.

شبه ۱۷ مهر ۱۴۰۰ - شماره ۱۶ - ضمیمه رایگان روزنامه همشهری

ویتک به قطار می‌رسد و با یک کمونیست وفادار آشنا می‌شود و تبدیل به یک عضو فعال کمونیست می‌شود که شور پاک سیاسی‌اش باعث خیانتش به دوستانش می‌شود. در داستان دوم هنگامی که می‌خواهد به قطار برسد توسط پلیس دستگیر می‌شود و با فردی مخالف حکومت آشنا می‌شود و به عضویت گروه مخالفین دولت در می‌آید. و در داستان آخر او در ایستگاه، همکلاسی‌اش را می‌بیند. عاشق او می‌شود، از دواج می‌کند و یک زندگی آرام را برمی‌گزیند که هیچ کاری به سیاست ندارد.

تولد در سه ایستگاه بعدی

پس از تولد نخستین ایستگاه و استقبال مخاطبان، فرصت گسترش فراهم شد. سه ایستگاه «نویدا»، «راجپو چوک» و «گور گائون» اهداف بعدی بودند که پس از ایستگاه کشمیر، این کتابخانه کوچک و زیبا در آنها افتتاح شد. در همه شعبه‌ها، کتاب‌ها به زبان انگلیسی و هندی در دسترس است.

ویژگی‌های ویژه‌ای دارد

کتابخانه اصلی آکادمی، گنجینه‌ای شامل یک میلیون و ۶۶ هزار جلد کتاب است. از سوی دیگر ۲۴ عنوان مجله طیف وسیعی از ژانرها در این خزانه موجود است که امکان دسترسی به این مجلات در کتابخانه‌های مترو نیز وجود دارد. هم‌اکنون این مجموعه در حال بررسی چند امکان مهم به این شرح است:

۱. گوشه کودکان: قرار است در ادامه گسترش کتابخانه‌های مترو، فرهنگ کتابخوانی از کودکی کمک بزرگی خواهد کرد. این کار به مطالعه‌ای با طراحی خاص برای کودکان آورده شده و از سوی دیگر گوشه فرنگ کتابخوانی از کودکی کمک بزرگی خواهد کرد.
۲. امکان امانت: قرار است افراد با کارت اعتباری مترو، بتوانند تا سقفی، کتاب‌هایی را به امانت گرفته و پس از مطالعه به کتابخانه همان ایستگاه مترو بازگردانند. این طرح برای افراد کم‌بضاعت بسیار مناسب است.
۳. گسترش: آکادمی علمی ساهیتیا تصمیم به گسترش کتابخانه‌های کوچک مترو در ایستگاه‌های بزرگ و اصلی مترو هند دارد.

در همان مکان بنشینید

اینکه بتوانید کتاب مورد علاقه‌تان را همان جا ورق زده و در فضای کتابفروشی نفس بکشید، حسی است که می‌تواند آدم‌ها را برای مطالعه قلاب کند. بنابر این طرح بعدی، استفاده از فضاهای کناری نوشیدن خوراکی مختصر بود. برای نشستن، مطالعه و ویژه شامل میز و صندلی‌های خاص، انتخاب رنگ و نورهای مناسب فضا و سهولت رفت‌وآمد به داخل کتابخانه و فضای بیرونی، ساخته شدند.

این هفته، قوانینی دارد

هفته موردنظر که در شهر ونکور کانادا از ۲۷ سپتامبر تا سوم اکتبر برگزار شد، دارای این قوانین مهم است:

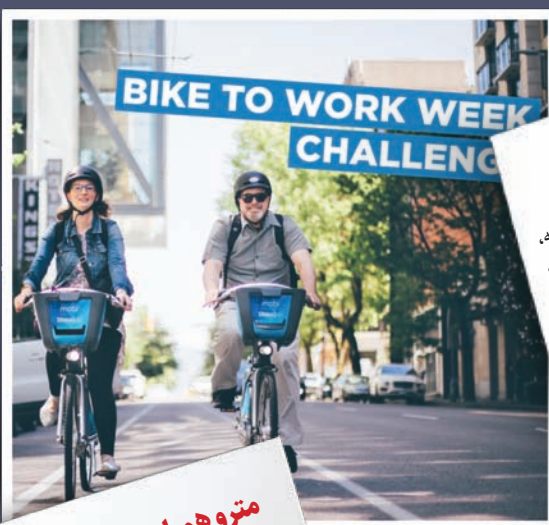
■ **یک مسئول:** مسئولیت برگزاری هفته دوچرخه تا کار در کانادا به عهده شرکت دوچرخه HUB است. بنابراین آشفته‌گی در اجرای برنامه به حداقل می‌رسد.

■ **ثبت شخصی یا گروهی:** افراد باید برای استفاده از دوچرخه به صورت فردی یا گروهی ثبت‌نام کنند. افرادی که پیش از این ثبت‌نام کرده‌اند، فقط لازم است مسیر جدیدی را مشخص کنند.

■ **در انتها مجانی است:** طبیعی است که همه با چند بار رکاب‌زدن به مقصد یعنی محل کار نمی‌رسند. بنابراین در هفته دوچرخه، مترو یا اتوبوس متصل شده به مسیر دوچرخه، هزینه‌ای از افراد دریافت نکرده و هزینه سفر آنها در آن یک هفته، مجانی است.

■ **جوایز در انتظار شماست:** افرادی که در طول یک هفته، از مسیر بیشتری برای رکاب‌زدن استفاده کرده باشند، منتظر جوایز خاصی خواهند بود. برای مثال در پاییز ۲۰۲۰، جایزه بزرگ، سفر ۲ نفر نخست به کشور پر تفریح و در بهار ۲۰۲۱، جایزه سفر به کشور کرواسی بود. هیجان انگیز نیست؟

■ **تخفیف مترو:** دیگر افرادی که در رتبه‌های تادهم استفاده از دوچرخه قرار دارند از جوایزی مانند متروی مجانی یا تخفیف هزینه مترو در طول سال برخوردار هستند.

مترو همراهی می‌کند

اگر چه همواره ایستگاه مناسب پارک دوچرخه در کنار ایستگاه‌های مترو قرار دارد اما در هفته دوچرخه، با اضافه شدن تسهیلات و امکانات بیشتر، استفاده از دوچرخه را سهل‌تر می‌کند. علاوه بر اینکه ثبت استفاده از دوچرخه، به‌طور خودکار برای کارت اعتباری مترو یا اتوبوس همان افراد فعال شده و هزینه‌ای برای استفاده از مترو یا اتوبوس برای آنها منظور نمی‌شود.

هدف‌گذاری برای سلامت

همه‌گیری کرونا اگر چه باعث شد طی ۲ سال گذشته، «هفته دوچرخه تا کار» با تغییر زمانی برگزار شود، اما از آنجا که هدف این اتفاق، تشویق شهروندان به زندگی سالم است، با همه سختی‌ها و تغییرات برگزار شد. طراحان این برنامه، هدف این هفته را این موارد اعلام می‌کنند:

- تشویق افراد به استفاده از دوچرخه به جای خودروی شخصی
- کاهش و کنترل وزن شهروندان و افزایش تحرک بدنی به‌ویژه پس از خانه‌نشینی‌های طولانی دوره کرونا
- کاهش آلودگی هوا در نتیجه کاهش میزان استفاده از سوخت‌های فسیلی
- استفاده بیشتر از وسایل نقلیه عمومی به‌ویژه مترو و اتوبوس، همراه با دوچرخه

تقاطع خیابان سعدی و خیابان جمهوری، زمانی چهارراه مخیرالدوله نام داشت. حسینیه صنف لباس فروشان، در دست روبه‌روی متروی سعدی قرار دارد؛ یکی از قدیمی‌ترین هیئت‌های تهران که پررونق‌ترین روزهای خود را می‌گذراند. تاریخچه این هیئت به بیش از یک قرن پیش بازمی‌گردد. یکی از قاب‌های سیاه‌وسفید تهران، همان عکسی است که سال ۱۳۳۶ از مراجعان هفتگی این هیئت گرفته شد. بالا و پایین این شهر، مملو از خاطرات بی‌رنگ است.

با آداب استفاده از تلفن همراه در خطوط متروی ژاپن آشنا شوید در سکوت صحبت کنید!

سها دادمند | ما علاقه‌ای به شنیدن مکالمه افراد با تلفن همراه نداریم اما بعضی افراد طوری با تلفن همراه صحبت می‌کنند که انگار قرار است گروهی در کنفرانس گفت‌وگوی آنها شرکت کرده و نظر بدهند! این شیوه صحبت کردن زمانی نمود بیشتری پیدا می‌کند که فرد در فضای کوچک و بسته یا فضای عمومی‌ای مانند آسانسور، رستوران، کافی شاپ یا مترو باشد. در کشور ژاپن، قوانین خاصی برای مکالمه با تلفن همراه در مترو وجود دارد. با سفری به ژاپن بد نیست با قوانین و استفاده درست از تلفن همراه آشنا شویم.

برای احترام به همشهریان و حفظ حریم خصوصی آنها و نشان دادن شخصیت خود، تلفن همراه خود را در وضعیت سکوت قرار دهید.

روی سکوت تنظیم شوید

تصور کنید در فضای کوچکی مانند واگن مترو هستید. هر چند دقیقه یک بار، صدای زنگ تلفن همراهی از گوشه‌ای از واگن فریادی می‌کشد! چه حسی دارید؟ البته که در بسیاری از کشورهای جهان این صدا شنیده می‌شود و بسیار کلافه‌کننده است اما در کشور ژاپن، به محض ورود به واگن مترو باید تلفن همراه روی وضعیت سکوت یا به قول ژاپنی‌ها Manner Mode قرار گیرد. هر گونه صدا اعم از زنگ یا پیامک، شامل تذکر دیگران، پلیس مترو و در نهایت جریمه نقدی است؛ بنابراین اگر به ژاپن سفر می‌کنید، به محض ورود به خیابان، روی سکوت تنظیم شوید.

در سکوت بازی کنید

تماشای فیلم، کلیپ، انجام بازی‌های مختلف و... از رایج‌ترین سرگرمی‌های مترو است. گاهی حتی باعث سرگرمی اطرافیان نیز می‌شود! چراکه صدای بلند آنها، نظر دیگران را هم جلب می‌کند اما در کشور ژاپن، تماشای فیلم، کلیپ، انجام بازی‌های مختلف با تلفن همراه، تبلت و... با صدا، ممنوع است. برای استفاده از این سرگرمی‌ها باید از هندزفری استفاده کنید تا صدای این سرگرمی‌ها باعث ایجاد صدا و مزاحمت برای دیگران نشود. در مسیر و ایستگاه‌ها، تابلوهای مختلف این نکته‌ها را هشدار می‌دهند.

مانع متحرک نباشید

سرشان داخل گوشی است و با شدت به شما برخورد می‌کنند! در حال ارسال پیامک، آهسته راه می‌روند و مزاحم حرکت دیگران می‌شوند. در تمام خطوط متروی ژاپن، اعم از سالن‌ها و واگن‌ها، در صورتی که نیاز به نگاه کردن به صفحه تلفن همراه یا تبلت دارید، باید گوشه‌ای ایستاده و مانعی برای دیگران نباشید. علاوه بر این حین صحبت کردن، نباید حرکت کنید. باید در گوشه‌ای بایستید و پس از پایان مکالمه، به راه خود ادامه دهید.

ژاپن به کشور قوانین نانوشته اما سخت و اجرایی معروف است. یکی از این موارد، قوانین استفاده از تلفن همراه است. این قوانین باعث شده تا در هر ساعتی از روز، از هر خطی از مترو، حتی شلوغ‌ترین خط متروی شهرهایی مانند «توکیو» یا «اوزاکا» که استفاده کنید، باز هم آرامش برقرار باشد. در ژاپن، به دانش‌آموزان می‌آموزند که یکی از موارد مهم، احترام به حقوق شهروندی، حفظ فضای خصوصی افراد و جلوگیری از برهم زدن آرامش حتی در مکان‌های عمومی است. یکی از این موارد، تلاش برای جلوگیری از برهم زدن آرامش و آسایش دیگران است.

تصویر ممنوع است

در تمام خطوط متروی ژاپن، برقراری تماس تصویری ممنوع است. به این دلیل که برای مکالمه باید دست افراد با فاصله از بدن قرار گیرد که برای اطرافیان مزاحمت ایجاد می‌کند. در واقع دراز کردن دست، تجاوز به حریم عمومی است. از سوی دیگر فردی که با او مکالمه می‌شود، حریم خصوصی خود را از دست می‌دهد؛ چراکه ناخواسته دیگران وارد فضای دید می‌شوند.

از محل بیرون بروید

این قانون کمی فراتر از مترو است؛ به این معنی که علاوه بر مترو، اگر صدای مکالمه شما به گوش دیگران برسد، علاوه بر جریمه نقدی، باید مکان را ترک کنید و از مترو، اتوبوس، قطار، کافی شاپ، سالن انتظار هتل، مطب و... خارج شوید. بنابراین تنها راه مکالمه، صدای کاملاً آهسته و با استفاده از هندزفری است.

خاستگاه هفته دوچرخه کجاست

نخستین رویداد هفته با دوچرخه تا کار در سال ۱۹۹۵ میلادی در ویکتوریا، با گروهی از دوچرخه‌سواران آغاز شد. در آن رویداد، ۵۰۰ دوچرخه‌سوار به این رویداد HUB در سال ۱۹۸۸ میلادی در شهر ونکوور کانادا باهدف فرهنگسازی در زمینه استفاده از دوچرخه تاسیس شد. هم‌اکنون این مؤسسه با ۳ هزار نفر عضو ارتباط تنگاتنگی با خطوط مترو و اتوبوس برای توسعه فرهنگ دوچرخه‌سواری در مترو دارد....

در کشور ما بی‌دود هست

دوچرخه‌های نارنجی خوش‌رنگی که آنها را معمولاً کنار ایستگاه مترو یا به شکل مجزا در بخش‌های مختلف شهر می‌بینیم، اتفاق خوب و مثبتی است اما اینکه چقدر شهروندان تهرانی از آنها استفاده می‌کنند، مهم است. شاید لازم باشد برای استفاده بیشتر از این دوچرخه‌ها که آنها را به اسم «بی‌دود» می‌شناسیم، راهکارها، برنامه‌ها یا شرایط ویژه‌ای فراهم شود.

یک ایستگاه یک شهروند

سربازی در متروی اکباتان

■ **ندا کرو کپور** | روی صندلی ایستگاه متروی اکباتان نشسته و منتظر آمدن قطار بودم. ناگهان صدای پسری جوان که با تلفن صحبت می کرد، حواسم را پرت کرد: «آجی من رو زندونی می کنن!» نگاهش کردم و ترسی در چهره اش دیدم. وقتی تلفن را قطع کرد کنار صندلی من ایستاد و منتظر آمدن قطار شد. با نگرانی از او پرسیدم: «اتفاقی افتاده؟» مرا نگاه کرد و با بغض گفت: «سرباز فراری هستم اما به اصرار خانواده ام تصمیم گرفتم امروز به پادگان برم و می دونم که من رو موقتاً بازداشت می کنن.» گفتم: «چرا فرار کردی؟» و جواب شنیدم که «پدرم خونه رو ترک کرده و من و دو خواهر و مادرم رو تنها گذاشته و به شهرستان رفته و من نگران این بودم که اگه برم سربازی نتونم به امورات خونه ادا و خصوصاً خواهرهام رسیدگی کنم».

ایستگاه کم کم آماده ورود قطار می شد. پرسیدم که نخستین بار است از سربازی فرار کرده و او جواب داد که «نه! این بار دومه و به احتمال زیاد این دفعه حواسم با کرام الکاتبین باشه. اگه پدرم ما رو ترک نمی کرد سربازی من تا الان تمام شده بود. هفت ماه دیگه باید برم سربازی تا کارت پایان خدمت بگیرم. برای فرمانده توضیح دادم و اون گفته که اگه برگردم زندونی نمی شم و می شه مشکل رو با اضافه خدمت در نظر گرفته شده، حل کرد.» با صدای گرفته ادامه داد: «خانم من نگران خواهرام هستم اون ها جز من کسی رو ندارن. ای کاش پدرم ما رو ترک نمی کرد!»

هنوز صدای حسرتش توی محیط ایستگاه بود و حرف هایش نصفه کاره مانده بود که قطار آمد و خداحافظی کرد و سوار شد. لباس مرتب و اتوکشیده و تمیزی به تن داشت. بغض و استیصالی توی چشم هایش بود که شاید فقط سربازان پادگانی قادر به درک آن باشند. پدرش رفته بود و او درست در ابتدای جوانی باید بار زندگی و مصایب آن را به دوش می کشید. بیرون ایستگاه اکباتان، هوای پاییزی داشت برگ های چنار و سپیدارهای راسته خیابان را تکان می داد. نسیم خنکی در جریان بود و ته دل آرزو می کردم کاش مشکل این سرباز هم درست مثل گره هایی که به تبرک این روزهای ربیع الاولی باز می شوند، گشوده شود.

مسافران عزیز این قطار راننده ندارد!

دارند و از تراکم مسافر هنگام ورود به قطار می کاهند. در ایستگاه ها هم به جای تبلیغات دیواری تابلوهای دیجیتال نصب شده اند که به صورت خودکار برنامه ها و ساعات حرکت قطارها را اعلام می کنند. ظرفیت قطارهای جدید تا ۳۰ درصد بیش از قطارهای پیشین است و تقریباً در هر ساعت ۱۲ هزار مسافر بیش از سال های گذشته جابه جا خواهند شد. هزینه راه اندازی قطارهای خودکار متروی لندن بخشی از طرحی یک میلیون پوندی بود.

■ **مهدیا گل محمدی** | سال ۹۳ بود که خبرگزاری های داخلی و خارجی خبری از آینده ای ۱۰ تا ۱۵ ساله دادند که طی آن قطارهایی به متروهای جهان می آیند که راننده ندارند و طراحی آنها نیز تغییراتی خواهد داشت. هنوز آن ۱۰ سال کامل طی نشده که مسافران لندن سوار این قطارها شدند. برای نمونه متروی لندن طی یک برنامه فشرده و یک میلیارد پوندی برای ارتقای سطح تکنولوژی مترو قطارهای بدون راننده و خودکار را وارد ریل ها کرد. قطارهای جدید درهای عریض تری

خداحافظی با کاپیتان کشتی های زیرزمینی

است اندک اندک با راننده های قطارهای مترو خداحافظی کنیم با حساسیت کار آنها بیشتر آشنا شویم. برای نمونه بد نیست بدانیم در خطوط متروی کشور خودمان هم راننده ها به محض بروز مشکل فنی در قطار گاهی نخستین و آخرین نفری هستند که باید از پس برطرف کردن نقص فنی قطار بآیند.

دچار حادثه شوند کاپیتان حق فرار اضطراری پیش از مسافران را به خود نمی دهد. برای نمونه کاپیتان کشتی تفریحی تایتانیک با وجود امکان فرار ترجیح داد در کنار مسافرهایی جامانده غرق شود. این قانون در مورد راننده ها یا همان راهبرهای قطار مترو هم مصداق دارد. با یادآوری این مقدمه بهتر است حالا که قرار

در سامانه های حساس نقل و انتقال مانند هواپیما و کشتی، کاپیتان شخصی است که به نوعی اجازه خروج از وسیله نقلیه را تا زمان بازگشت ایمنی مسافرهای ندارد. یعنی هواپیما اگر فرود اضطراری داشته باشد خلبان آخرین کسی است که از هواپیما پیاده می شود. تمام کشتی ها هم مطابق قانون نانوشته ای چنانچه

در صورت بروز نقص فنی در قطار مترو، راننده برای رفع آن ۵ دقیقه فرصت دارد

می شویم که منتظر رسیدن قطار نمی شوند. آنها با یک حساب سرانگشتی به این نتیجه می رسند که مسافتی را که قطار طی یک دقیقه به ایستگاه بعدی می رسد می توانند طی نهایتاً ۵ دقیقه طی کنند. آنها به تونل می روند و اگر زنده بمانند تا ۱۰ دقیقه به موازات ریل ها راه می روند و در نهایت کابوس های شبانه ما را تا مدت ها کارگردانی می کنند.

فشار روانی بالایی را برای حفظ سلامت مسافرها تحمل می کنند. اینکه مسافری لای درها نماند یا خیلی اتفاقی و بدون قصد خاصی خود را جلوی قطار بیندازد. یکی از راننده های قطارهای مترو تعریف می کند که کسی از مسافرهایی که وارد تونل های قطار می شوند تا به حال چیزی نگفته است. حال آنکه ما راننده های قطار هرازگاهی با مسافرانی روبه رو

آنها برای این منظور حدود ۵ دقیقه وقت دارند. اگر مسئول فنی حاضر در ایستگاه با آنها در تماس باشد نکات فنی را برای آنها بازگو می کند و آنها تنها شخصی هستند که باید در عمل از پس قطار در راه مانده بآیند. در متروهای شهرهایی مانند لندن و دوبی این وظیفه به عهده رایانه است و راننده قطار فقط بر عملکرد آن نظارت می کند. راننده ها همچنین

مسافرانی که وارد تونل ها می شوند کارگردان بزرگ ترین کابوس های راننده های قطار مترو هستند

خداحافظی می کنیم به احتمال زیاد اگر قطاری خودکار در تونل تاریک مترو به دلیل نقص فنی توقف کرد و دستمان به عنوان مسافر به جایی بند نبود یاد آنها را به خیر می کنیم که دست کم گوشی برای شنیدن شکایت ها و دلگرمی ای برای مسافران قطار هستند.

راننده ها در برخی کشورهای جهان از کانال ارتباط با راننده معمولاً حرف هایی می شنوند که سزاوار آن نیستند. مسافران خشمگین و عصبانی از بروز نقص فنی در قطار یا خاموش شدن تهویه ها گاهی فقط یک کار را خوب بلدند؛ دکمه قرمز را فشار می دهند و فحش و ناسزا می دهند. حالا که اندک اندک با راننده ها

مطالعه درباره شغل راننده های قطار در دنیا صحبت های آنها را تأیید می کند. برای نمونه در کشوری مانند کانادا راهبرهای لوکوموتیوها و قطارها با ۱۰ تا ۱۲ سال کار بازنشسته می شوند. این مهم به دلیل سخت و زیان آور بودن کار آنها و فشار روانی ای است که طی کار باید تحمل کنند.

